

Skötselplan för Mullgranbergets naturreservat i Bodens kommun

Allmänt	1
Markägare.....	1
Samiska intressen.....	2
Kulturmiljövärden.....	2
Prioriterade bevarandevärden.....	2
Bevarandemål och åtgärder	2
Naturmiljövärden.....	2
Spontant uppkomna bränder	4
Främmande arter	4
Friluftsliv och information	4
Vägar.....	5
Övriga anläggningar	6
Bilagor	6

Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2026-04-27 om bildande av Mullgranbergets naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 10909-2024.

Markägare

Hela naturreservatet är en enskilt ägd fastighet (Rasmyran 1:16). Det finns en koja för privat bruk, se Bilaga B.

Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägaren. Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

Samiska intressen

Mullgranbergets naturreservat ligger inom ett reservbetesområde för Sirges och Gällivare samebyar.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsanordningar.

Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser.

Samråd ska hållas med Länsstyrelsens antikvarier vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningar eller kulturmiljövärden.

Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet, tillika dess prioriterade bevarandevärden, är områdets värdefulla naturskog med dess stora biologiska mångfald. Av särskild vikt är förekomsten av sällsynta insekter beroende av äldre lövved och rik förekomst av dessa substrat. Områdets goda möjligheter att uppleva och nyttja orörd natur för friluftsliv är också skäl för bildande av reservatet.

Bevarandemål och åtgärder

Naturmiljövärden

Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. Inga aktiva skötselåtgärder föreslås men beslutet möjliggör för åtgärder som stödjer populationerna av de hotade insekterna, till exempel införsel av död ved, katning eller ringbarkning av träd och/eller translokation av hotade insektsarter till reservatet.

Omgivande skogar hyser en ovanlig och mycket intressant insektsfauna, med ett flertal hotade arter av skalbaggar, tvåvingar och steklar. Bara ett stenkast från naturreservatet hittas till exempel kolsvart brunbagge och karelsk barkfluga. Den senare är en ÅGP-art, det vill säga har ett åtgärdsprogram. Eftersom skogsmiljön är snarlik är bedömningen att dessa arter med stor sannolikhet även kan förekomma i reservatet.

Karelsk barkfluga har i skrivande stund endast två kända lokaler i Norrbottens län och endast ett fåtal fynd i Sverige totalt. Larven lever under blöt bark på liggande grova aspstammar och flugan är därför beroende av gamla asprika skogar. Flugan verkar inte flyga så mycket, utan kryper mest. Detta gör att arten har en väldigt begränsad spridningsförmåga. Kolsvart brunbagge är beroende av svampangripen lövträdsved för larvutvecklingen, i norra Sverige förekommer de endast på asplågor. Även andra arter som har upptäckts i området är beroende av döda grova lövträd, främst asp.

Införsel av substrat i form av grova döda aspar kan vara relevant om den naturliga tillgången minskar. För insekterna i reservatet är tillgången till substrat viktigast och de kan ha svårt att hitta nya lämpliga livsmiljöer. Detta är både på grund av sin begränsade spridningsförmåga (exempelvis karelsk barkfluga) och minskande tillgänglighet av dessa miljöer i skogslandskapet.

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmark och vattendrag. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska,
- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till återställningsåtgärder i vattenmiljöer och populationsförstärkande åtgärder för insektsfaunan.
- Där förutsättningar finns ska skogen ha en stor andel lövträd.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.
- Vid behov utföra skötselåtgärder för att gynna insektsfaunan.

Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Även ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder släckas för att inte förlora höga naturvärden.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (till exempel contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Främmande arter som till exempel contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

Friluftsliv och information

Mullgranberget nyttjas enligt vad länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för friluftsliv. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Så vitt länsstyrelsen vet finns inga markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv i området. Bedömningen är att det i dagsläget inte heller behövs några, men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats och tillfartsväg. Förslag på enklare informationsskyltar är markerade i Bilaga B. Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida i samband med bildandet av reservatet.
- Enklare skyltar med reservatets namn sätts upp där skoterleder korsar reservatsgränsen.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

Vägar

Reservatet ligger i väglöst land men nås lättast från sydväst (ca 900 meter att gå), via skogsbilvägen som går norrut från allmän väg 97 cirka två kilometer väster om Vittjärn (Bilaga A). Vägen passerar genom Försvarmaktens skjutfält och är stängd när övning pågår. En annan möjlighet är att ta skogsbilvägen norr om Buddbyn, som leder till Långsjön. Från den vägen är det ca 1,5 km att gå till reservatets sydvästra gräns, men då passerar man små delar våtmark. När reservatsbeslutet fattas är vägarnas skick okänt.

Länsstyrelsen bör följa besöksutvecklingen i reservatet och utvärdera vilket behov som finns av vägar till naturreservatet, utöver länsstyrelsens egna behov.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

Övriga anläggningar

I området finns en skoterled som förvalts av Bodens skoterförening. Det finns även en privat koja. Se Bilaga B för båda anläggningarna. Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av anläggningarna utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom ägarens försorg. Det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som länsstyrelsen inte känner till.

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skoglig naturvärdesklassning och anläggningar

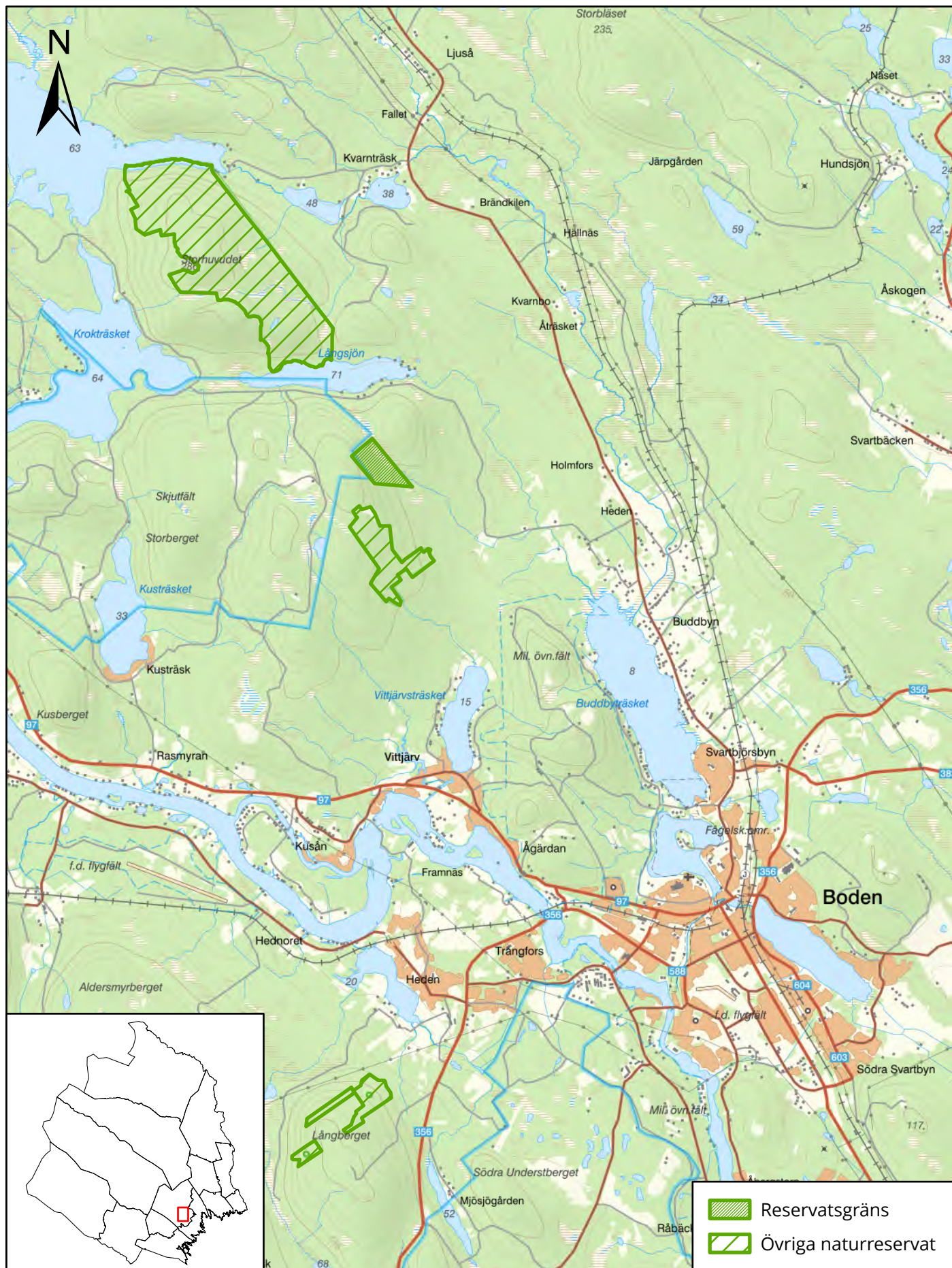
Mullgranbergets naturreservat

Bodens kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:100 000

0 2 4 8 km

Länssstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 10909-2024

NVR ID 2201549

Bilaga B

Mullgranbergets naturreservat

Skoglig naturvärdesklassning och anläggningar

Skala: 1:8 000

0 0,25 0,5 km

